

Palvelutarpeen arviointi sosiaalihuollossa yleisesti ja mielenterveys- ja riippuvuustyön sosiaalipalveluissa

Keski-Pohjanmaan hyvinvointi- ja tulevaisuuslautakunta 20.02.2025 § 12
518/00.02.02/2025

Valmistelija sosiaalijohtaja Tarja Oikarinen-Nybacka, toimintayksiön esihenkilö, palveluesimies Lena Pietilä

Hyvinvointi- ja tulevaisuuslautakunta on halunnut perehtyä palvelutarpeen arviointiin sosiaalihuollossa. Palvelutarviosta ja sen tekemisestä säädetään sosiaalihoitolain (2014/1301) 36 §:ssä ja se on keskeinen työskentelyn väline, kun alueen asukkaan/asiakkaan palvelutarve tulee esille joko asukkaan itsensä yhteydenoton, palveluhakemuksen tai esim. toisen viranomaisen kautta. Palvelutarvearvio on yksilön oikeus ellei sen tekeminen ole ilmeisen tarpeetonta. Palvelutarvearvioissa selvitetään asukkaan palvelutarve ja miten niihin vastataan. Arviointi voidaan tehdä ns. kokonaisarviointina tai esim. yhteen palveluun tehdyn hakemuksen perusteella. Arviointi tehdään kuitenkin aina asiakkaan palvelutarpeen edellyttämässä laajuudessa. Arvioinnin yhteydessä käydään läpi myös asiakkaan oikeudet ja velvollisuudet saada palveluja yleis- tai erityislainsäädännön perusteella sekä erilaiset vaihtoehdot ja vaikutukset, esimerkiksi vammaispalveluna vai sosiaalihoitolain perusteella myönnettävät palvelut.

Soiten mielenterveys- ja riippuvuustyön sosiaalipalveluissa palvelutarvearvioita tehdään toimintayksikön alaisista palveluista kuten asumispalvelut, sosiaalinen kuntoutus, sosiaaliohjaus, päihdehuollon laitospalvelut, työ- ja päivätoiminta. Osa palveluista tuotetaan itse ja osa ostetaan yksityisiltä palveluntuottajilta. Tuottamismuodosta riippumatta kaikkiin palveluihin tehdään palvelutarvearviointi ja sen perusteella myönteinen tai kielteinen palvelupäätös.

Sosiaalijohtaja Tarja Oikarinen-Nybacka ja toimintayksikön esihenkilö, palveluesimies Lena Pietilä esittelevät kokouksessa tarkemmin palvelutarvearviointia yleisesti sosiaalihuollossa ja erityisesti mielenterveys- ja riippuvuustyön sosiaalipalveluissa.

Päätösesitys Lautakunta käy alustuksen pohjalta keskustelun, antaa evästyksiä ja merkitsee esityksen tiedoksi.

Päätös Lautakunta kävi alustuksen pohjalta keskustelun ja merkitsi esityksen tiedoksi.
Lautakunta kiinnittää huomiota sosiaalihuollon ja riippuvuustyön ennaltaehkäiseviin palveluihin.
Lautakunta pitää tärkeänä mielenterveys- ja riippuvuustyön palveluissa kuntien ja järjestöjen kanssa tehtävään yhteistyöhön, erityisesti siirryttäessä raskaimmista palveluista kevyempiin.

Lautakunta esittää huolensa ostopalveluiden hintojen noususta samalla kun palvelun tarve on kasvanut.

Myös lastensuojelun painetta helpottaa kotien ja koulujen kanssa yhteistyössä tehtävä varhainen puuttuminen sekä ennaltaehkäisevät toimet.

Merk.tied. jäsen Piia Rautiola saapui kokoukseen klo 17.32 ennen päätöksentekoa.